

13 MAY, 2025

Bagaimana Sabah Electricity meletakkan asas untuk ketahanan ekonomi

Harian Ekspres (KK), Malaysia

Bagaimana Sabah Electricity meletakkan asas untuk ketahanan ekonomi

SEPERTI yang telah saya nyatakan sebelum ini, perjalanan berterusan Sabah ke arah transformasi ekonomi daripada berasaskan pertanian kepada ekonomi berasaskan perindustrian sangat bergantung, antara lainnya, kepada ketersediaan bekalan elektrik yang berkualiti dan stabil.

Sebagai rekod, Sabah Electricity telah berusaha tanpa henti selama bertahun-tahun untuk menyediakan bekalan yang stabil, dan kami terus mengubah hala infrastruktur tenaga negeri ini bagi menyokong ekonomi yang lebih berindustri, satu ekonomi yang mampu menahan kejutan global, mencipta pekerjaan yang bermakna, dan menjamin kemakmuran jangka panjang untuk rakyatnya.

Bagaimanapun, Sabah Electricity sedang berdepan dengan pelbagai cabaran dalam usahanya menyediakan bekalan kuasa yang berkualiti dan stabil.

Selain cabaran teknikal, cabaran kewangan juga sama penting dalam memastikan kedudukan kewangan yang mampan bagi utiliti ini. Selain isu tarif, kualiti dan sumber hasil juga penting. Contohnya, pada masa ini, 80 peratus hasil pendapatan Sabah Electricity datang daripada pengguna kediaman.

Sebaliknya, terdapat perbezaan ketara antara siapa yang dilayani oleh Sabah Electricity dan Tenaga Nasional

Berhad (TNB); 75 peratus pendapatan TNB datang daripada pengguna industri dan komersial, dan hanya 25 peratus daripada pengguna kedia-man dan situasi ini adalah sebaliknya bagi Sabah Electricity. Infrastruktur tenaga di Semenanjung Malaysia ten-tunya jauh lebih besar daripada milik Sabah; Grid Nasional TNB yang merangkumi rangkaian penghantaran 132kV, 275kV, dan 500kV, menjangkau kira-kira 26,371.48 kilometer setakat 2024.

Jumlah pelanggan di sana mencecah 10.41 juta, didominasi oleh pengguna kediaman dengan 9.14 juta akaun, diikuti oleh 1.83 juta pelanggan komersial. Walaupun bilangan pengguna kediaman tinggi, sektor industri dan komersial menguasai sebahagian besar penggunaan elektrik dengan kira-kira 34 peratus daripada industri dan 42 peratus daripada sektor komersial, manakala penggunaan kediaman hanya mencatatkan 27.9 peratus. Ini mencerminkan ekonomi yang sangat berindustri di mana hab pembuatan, estet komersial, dan loji pemprosesan memacu keluaran ekonomi negara.

Situasi di Sabah pula berbeza. Di sini, pengguna industri hanya mewakili sebahagian kecil daripada keseluruhan permintaan elektrik, manakala penggunaan kediaman mendominasi dengan hampir 80 peratus.

Corak penggunaan ini mencerminkan struktur ekonomi Sabah, yang boleh dipercayai, mencukupi yang masih banyak bergantung kepada sektor perkhidmatan, pertanian berskala kecil, dan penggunaan isi rumah.

Menyadari implikasi ketidakseimbangan ini, Sabah Electricity, dengan kerjasama agensi kerajaan dan pihak swasta, komited untuk mengubah landskap ini. Pembinaan asas industri yang lebih kukuh adalah suatu keperluan bagi penjana bagi mempelbagaikan ekonomi Sabah, mengurangkan pergantungan kepada sumber pendapatan tertentu, dan mewujudkan sumber pendapatan yang pelbagai bertindak sebagai penanaman semasa krisis global. Pandemi Covid-19 dan wabak-wabak lalu seperti SARS telah menunjukkan betapa terdedahnya ekonomi yang terlalu bergantung kepada sektor seperti pelancongan. Walaupun pelancongan kekal sebagai sebahagian penting daripada identiti Sabah, sektor ini boleh runtuh sekiranya apabila sempadan ditutup dan aktiviti perjalanan terhenti.

Sebaliknya, industri yang menghasilkan barangan, bahan, atau perkhidmatan penting cenderung mampu terus beroperasi walaupun semasa kejutan ekonomi. Oleh itu, semata-mata berlandaskan cita-cita usaha perindustrian Sabah bukan membina ketahanan jangka panjang. Industri elektrik merupakan nadi kepada aktiviti industri. Ia tanpa ragu adalah jantung kepada ekonomi. Tanpa kuasa yang boleh dipercayai, kilang akan terhenti operasi, jentera akan berhenti, dan pelabur akan membawa modal mereka ke tempat lain.

Sabah Electricity memahami tanggungjawab ini dengan mendalam dan sedang menyusun semula strateginya untuk memenuhi keperluan Sabah yang sedang menuju ke arah perindustrian. Peningkatan kapasiti bagi penjana bagi memenuhi permintaan yang semakin meningkat adalah keutamaan utama. Grid Sabah, sektor yang mudah terjejas dan yang kini menguruskan beban puncak melebihi 1,000 megawatt, sedang diperkukuhkan secara berterusan melalui pembangunan projek-projek penjana baharu.

Pengguna industri memerlukan lebih daripada sekadar akses kepada tenaga elektrik; mereka menuntut bekalan yang boleh dipercayai dan itu adalah sesuatu yang wajar. Gangguan kuasa dan turun naik voltan boleh menyebabkan kerugian kewangan yang besar bagi operasi pembuatan. Menyadari hakikat ini, Sabah Electricity sedang memodenkan infrastruktur gridnya, menaik taraf talian penghantaran dan pencawang bagi mengurangkan gangguan dan mengekalkan kualiti kuasa, khususnya di kawasan pertumbuhan industri utama seperti Pantai Barat, Sandakan, dan Tawau.

Pembangunan industri di Sabah bermula dengan penubuhan zon industri khusus seperti Palm Oil Industrial Cluster (POIC) di Lahad Datu, POIC Sandakan, Taman Industri Minyak dan Gas Sabah (Sogip) di Sipit-

tang dan KKIP di Kota Kinabalu. Namun, jumlah pelabur yang semakin meningkat, terutamanya di Sogip telah menjadikan penjana kuasa lebih mencabar.

Sabah Electricity komited untuk bekerjasama rapat dengan kerajaan negeri Sabah bagi mempertingkatkan lagi penyelesaian tenaga yang memenuhi keperluan khusus industri berat, petrokimia, dan pembuatan termaju. Usaha-usaha ini membantu memastikan Sabah mampu menawarkan perkhidmatan tenaga yang dipercayai dan berkredibiliti kepada pelabur berpotensi, sekaligus memperkukuhkan daya saing negeri.

Perlu diingat, peranan Sabah Electricity bukan sekadar menyediakan infrastruktur. Syarikat ini turut serta secara aktif dalam perbincangan perancangan strategik bersama pembuat dasar negeri dan persekutuan, bagi memastikan pembangunan tenaga selari dengan matlamat pertumbuhan industri yang lebih luas.

Penyelarasan rapat antara peranan tenaga dan perancangan ekonomi dapat mengelakkan masalah seperti kekurangan kapasiti yang boleh menyekat pertumbuhan atau pembinaan berlebihan yang boleh membebankan pengguna secara kewangan.

Sambil memacu pertumbuhan industri, Sabah Electricity kekal komited terhadap pemeliharaan alam sekitar. Sumber penjana yang lebih bersih, penggunaan tenaga boleh diperbaharui secara beransur-ansur, inisiatif kecekapan tenaga, dan pengurusan pelepasan yang lebih baik semuanya telah diintegrasikan ke dalam pelan jangka panjang.

Perjalanan Sabah ke arah ekonomi yang kukuh dan pelbagai tidak akan dibentok hanya melalui pengisytiharan dasar. Ia menuntut kerja keras dan konsisten dalam membina infrastruktur yang boleh dipercayai, menarik pelaburan yang mampan, dan mewujudkan persekitaran yang sesuai untuk sektor industri berkembang maju.

Dalam peralihan menyeluruh ini, Sabah Electricity melihat dirinya bukan sekadar sebagai penyedia utiliti, tetapi juga sebagai pemudah cara kejayaan ekonomi.

Fungsi syarikat ini melangkaui penjana kuasa dan ia secara aktif mewujudkan persekitaran bagi membina ekonomi Sabah yang lebih berdaya tahan.